

МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARGA INGLIZ TILINI O'RGATISH USULLARI

Xolboyeva Aziza Baxodirovna
TerDPI 2-kurs talabasi

Abdumajitova Sayohat Abdukasimovna
TerDPI o'qituvchisi

АННОТАЦИЯ

В государственных и частных дошкольных образовательных учреждениях реализуются масштабные проекты по обучению английскому языку. В данной статье подчеркивается важность использования обучающих игр при обучении шестским языкам, особенно английскому, в раннем детстве, а также легкость приобретения языковых навыков с помощью различных игр. Обучение иностранным языкам детей дошкольного возраста заключается в охране и укреплении физического и психического здоровья учащихся, приобретении минимального коммуникативного словарного запаса, достаточного для того, чтобы дети могли общаться на иностранном языке в простой форме посредством осуществления той или иной деятельности. данные приведены.

Ключевые слова: иностранный язык, раннее обучение языку, развивающая игра, деятельность, мелкая моторика, зрительно-моторная координация, активные виды обучения, блок-игра на английском языке, ролевые игры, ручной труд.

Bolalarning matabda qanday o'qishi, yuksak maqsadlar bilan kamol topishi ko'p jihatdan oila muxuti, mahalla e'tibori hamda maktabgacha ta'lim muassasasidagi tarbiyaga bog'liq. Ilmiy kuzatishlar va tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, inson umri davomida oladigan barcha axborotning 70 foizini 6 yoshgacha bo'lgan davrda olishi aynan bola shaxsining rivojlanishida maktabgacha ta'limning o'rni nechog'li muhimligidan dalolat beradi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev tomonidan 2017 yil 16 avgust kuni o'tkazilgan yig'ilishda maktabgacha ta'lim muassasalariga 5–6 yoshli bolalarni 100 foiz qamrab olish choralarini belgilash maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi qarori qabul qilindi. Davlat talablarining maqsadi ham mamlakatda o'tkazilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarni, xorijiy mamlakatlar ilg'or tajribasi hamda ilm-fan yutuqlari va zamонавиј

informatsion kommunikativ texnologiyalarni inobatga olgan holda maktabgacha ta’lim tizimida ma’nan mukammal va intellektual rivojlangan shaxsni tarbiyalashdir. Demak aynan bolalarning ilk yoshida organgan bilimi ajdodlarimiz aytganidek “toshga bititlishi ” bejis emas ekan. Shu nuqtai nazardan kelib chiqqan xolda xorijiy tillarni ham bolalarga erta yoshida o‘rgatish til ko‘nikma va malakalarining oson o‘zlashtirishiga sabab bo‘lar ekan. Ayniqsa ushbu bilim, ko‘nikma, malakalar turli o‘yin va ta’limiy faoliyatlar orqlali singdirib borilsa, bola xorijiy tillarni o‘z ona tilisi kabi tabiiy tarzda rivojlantirib boradi. Ta’limiy o‘yinlar bolada nafaqat bilim ko‘nikma, malakalarni shakllantiradi balki shu bilan birga u bolani jismonan sog‘lom rivojlanishini ta’minlaydi, ruhan tetiklashtiradi, o‘ziga bo‘lgan ishonchni mustahkamlaydi hamda atrofdagilar bilan ijtmoiy munosabatlarni shakllantirishga katta ko‘mak beradi.

Bola tabiatan qiziquvchan ekanligi hammaga ma’lum ammo bolaning rivojlanish jarayoni bir paytda bir xil tarzda kechmasligini ham yodda tutish kerak. Ayrim bolalar ijtimoiy kelib chiqishi, tabiat va qiziqishidan kelib chiqqan xolda rivojlanish bosqichi qolganlarnikidan farq qilishi mumkin. Ba’zi bolalar sokin bo‘ladilar ko‘pchilikka tez qo‘shilib keta olmaydilar ammo ular kuzatuvchan bo‘lganligi tufayli ijodkorlik qobiliyati yaxshigina rivojlangan bo‘ladi. Ana shunday bolalar qo‘l mehnati vositasida narsalar yasash faoliyatiga jalb qilinsa ulardan shubhasiz haqiqiy san’at asar ixtirochilari yetishib chiqadi. Qo‘l mehnati orqali bolalarga rang barang narsalar yasash o‘rgatilganda, bolaning ijodkorlik qobiliyatları rivojlanadi va bu faoliyat ingliz tilida olib borilganda ingliz tili lug‘at boyligi oshadi va tinglab tushunish hamda gapirish mahorati ham rivojlanadi. Demak, bu ta’limiy faoliyat turi qo‘g‘oz parchalaridan shakllar yasash, bo‘yoqlar yordamida shakllarga rang berish yoki plastilindan turli narsalar yasash bo‘lishi mumkin . Bolalar yoshlikdan qo‘shiq kuylashga moyil bo‘ladilar va qo‘shiq kuylash vositasida bolalar nafaqat so‘z boyligini orttiradilar shu bilan birga ular so‘zlarni ohangga solib aytishni o‘rganadilar. Kichik yoshdagagi bolalar orasida kuylanadigan inglizcha qo‘sishlarining eng ommabop turlaridan biri “ Rain, Rain go away” qo‘shig‘idir. Rain, rain, go away Come again another day Daddy wants to play Rain, rain go away... Ta’limiy o‘yin soyabonlar, yasama bulut hamda sun’iy yong‘ir vositasida amalga oshirilsa bolalajonlar faolligi oshadi natija samaradorligi ortadi.

Ertak qahramonlarining obrazlarini bolalarga tanishtirilayotganda ularning kiyimlarini kiydirish va rol ijro etish ingliz tilida olib boriladi va bu faoliyat yordamida bolaning ingliz tili so‘z boyligi ortadi va bola tasavvuri, dunyoqarashi kengayadi. Ushbu ta’limiy faoliyat orqali bolalar, inson tana a’zolariga hamda kiyim kechakka oid bo‘lgan so‘zlarni o‘rganadilar va amaliyotda qo‘llash imkoniga ega bo‘ladilar.

Inson tana a'zolari: head(bosh), arms(qo'llar), hands(qo'llar), foot (feet)(oyoqlar), legs(oyoqlar), eyes(ko'zlar)... Kiyimlar: dress(qizlar ko'y lagi), shirt(og'il bolalar ko'y lagi), t-shirt(futbolka), shoes(poyafzal), slippers(shippaklar), cap(kepka), belt(kamar), gloves(qo'lqoplar) ... Buyruq ham tana a'zolariga urg'u bergen xolda beriladi: put your arms through here (qo'lingizni shu yerga kriting), tie this around your waist/wrist (belingizga taqing), put these on your feet (bularni oyog'ingizga kiying) — first your right foot (avval o'ng oyog'ingizdan boshlang), then your left foot (so'ng chap oyog'ingizga), put this over your head (boshingizga kiying).

Shuningdek, bolalar ertak qahramonlarini o'z tassavurida jlonlantiradilar, obrazga kirishadilar hamda asosiy so'z va so'z iboralarni qo'llashni o'rghanadilar. Bu albatta ingliz tilida so'zlarni tinglab tushunish va yod olingen so'zlardan jumlalar tuzish orqali gapirish mahoratini ham rivojlanishiga xizmat qiladi. Mayjud qahramon kiyimlari tasvirlanadi (fairy (pari), princess (malika), pirate (qaroqchi), king (qirol), clown (masharaboz)) hamda kiyim kiyishga doir so'z iboralarini qo'llaniladi: put on (kiyining!), zip up (zamokni qadang!), do the buttons up (tugmalarni qadang!), unbutton (tugmalarni yeching), unzip (zamokni tushiring). "Animals and their sounds" ta'limiy faoliyat turi vositasida ingliz tilida hayvonot va hasharot olami tanishtiriladi. Bolalar hayvonlar ishtirok etgan turli qissa va hikoyalarni ham jon qulog'i bilan tinglaydilar. Hayvonlarning rangli surati tasvirlangan rasmlar orqali ingliz tilida hayvonlar va ularning harakatlari, tovushlari haqida o'rghanish ham bolalar uchun zavqli bir masg'ulot hisoblanadi. Uy hayvonlari domestic animals: dog, cat, duck, cock, hen, chicken, cow... Yovvoyi hayvonlar wild animals: lion, tiger, wolf, rabbit, fox, snake, deer... Bolalarning ingliz tilida hayvon va hasharot nomlarini o'rghanish va murabbiy bilan birga ularning haratlariga taqlid qilish bolaga olam-olam zavq bag'ishlaydi. Hayvonot Qanday tovush beradi Tarjima Dogs bark It Cats mew, purr, meow, hiss, yowl Mushuk Caws moo, low, Sigir Ducks quack O'rdak Frogs croak Baqa Bees hum and buzz Asalari Lions roar, growl She'r Chicks cheep Jo'ja Flies buzz, hum Pashsha Birds chirrup, chirp, twitter, tweet, sing, whistle Chumchuq Wolves howl, cry, yell Bo'rilar "Crafts" Q'ol mehnati: narsalar yasash va bezak berish ta'limiy faoliyat turi.

Mashg'ulotga yutuqqa erishayotgan bolalarni ishi uchun maqtab qo'yish ham ulardagi rag'batni kuchaytiradi. Ammo, psihologlarning fikricha maqtov shaxsga nisbatan emas balki qilingan ishiga nisbatan qaratilishi kerak deyiladi. Chunki agar maqtov shaxsga nisbatan berilsa bu bolani keyinchalik hudbinlikka yetaklab borishi mumkin ekan. Ishiga qaratilgan maqtov keyinchalik ham har qanday ishni sifatli va tez bo'lishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Abdumajitova S. A. STEAM-THE IMPORTANCE OF EDUCATING PRESCHOOL CHILDREN BASED ON EDUCATIONAL TECHNOLOGY //Results of National Scientific Research International Journal. – 2022. – T. 1. – №. 7. – C. 75-80.
2. Абдумажитова С. А. МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМДА РИВОЖЛАНТИРУВЧИ МУХИТНИНГ АХАМИЯТИ //INTERNATIONAL CONFERENCE: PROBLEMS AND SCIENTIFIC SOLUTIONS. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 94-102.
3. Abdumajitova S. A. PRIORITY OF THE PERSON-CENTERED EDUCATIONAL MODEL IN PRESCHOOL EDUCATION //International Academic Research Journal Impact Factor 7.4. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 53-57.
4. Abduqasimovna, A. S. (2022). DIFFERENT VIEWS OF EASTERN THINKERS AND PEDAGOGUES-SCIENTISTS ABOUT THE CHILD AND HIS EDUCATION. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 348-352.
5. Abduqasimovna, A. S. (2022). ATTENTION TO THE EDUCATION OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE AND REFORMS IN THE FIELD OF PRESCHOOL EDUCATION. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 342-347.
6. Абдумажитова, С. А. (2019). ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ У ДЕТЕЙ ЧУВСТВА ВРЕМЕНИ КАК ЭСТЕТИЧЕСКОГО ФЕНОМЕНА В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ И МЕТОДИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ. Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук, (3), 81-83.
7. Abduqasimovna, A. S. (2022). <https://doi.org/10.5281/zenodo.6508403>. Results of National Scientific Research International Journal, 1(1), 265-269.
8. S.A Abdumajitova - Экономика и социум, 2021. STEAM TEACHING TECHNOLOGY IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS AS A FACTOR OF EARLY DEVELOPMENT
9. STEAM-ТЕХНОЛОГИЯ КАК ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ДОШКОЛЬНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ
10. С Абдумажитова - Innovations in Technology and Science Education, 2023
11. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA STEAM TEKNOLOGIYASI ASOSIDA O'QUV JARAYONINI TASHKIL ETISH JARAYONI
12. AS Abduqasimovna - INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2023
13. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF EDUCATIONAL ACTIVITY IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING

14. AS Abdukasimovna - INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2023
15. ИГРА ДЛЯ ОЗНАКОМЛЕНИЯ ДОШКОЛЬНИКОВ С ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРОЙ ТЕХНОЛОГИЙ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ
16. М Жовлиева, СА Абдумажитова - INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2023
17. МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ДОШКОЛЬНИКОВ
18. СА Абдумажитова - Scientific Impulse, 2023
19. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA OTA-ONALARNI O'QUV TARBIYAVIY JARAYONDA FAOL QATNASHISHNI TASHKIL ETISH
20. AS Abduqosimovna - Scientific Impulse, 2023